deltagelse i det europæiske samarbejde, hvis rammer allerede havde fået deres formulering fra autoritativ tysk side, var den dansk-tyske forening skabt.

Konkurrenten Langeskov fra Morgenposten havde frembragt ideen til foreningen. Og Angvis havde været med i det forberedende arbejde sammen med en lensgreve og cement-direktøren med det udenrigsministerielle bierhverv. Generalkonsulen i Hamburg, som var kommet til Danmark sammen med general Lüdke, og som generalen fandt af usædvanligt format, påtog sig at ordne de praktiske ting ved foreningens oprettelse. Statsbanernes generaldirektør, som var en mand med presse-tække, blev foreningens populære formand. Rigspolitichef Rane blev medlem af den første bestyrelse.

Den nystiftede forenings formand lod sig interviewe til avisen Fædrelandet og fortalte, at han havde haft den lykke at møde Adolf Hitler personlig. Han var blevet forestillet for føreren i Nürnberg og havde vekslet ord med ham. Han havde også engang været førerens gæst. – Rigskansler Hitler er af naturen udrustet med charmerende egenskaber, – sagde formanden for den dansk-tyske forening.

– Militärisch ist dieser Krieg heute bereits restlos gewonnen! – skreg rigskansleren med de charmerende egenskaber. – Militært er denne krig allerede i dag fuldstændig vundet, – oversatte den danske radiospeaker med monoton stemme. – Tyskland har i løbet af få uger faktisk skænket denne verdensdel friheden. Nu, kamp til det sidste! De har villet det, og de skal få det nu! –

Der viste sig mærkelige nordlys på himlen. Røde og grønne striber strålede ud fra zenit. Farvede tunger steg og sank. Store røde vifter foldede sig underligt ud. Rutebilen standsede på vejen, så folk kunne stå ud og se på naturfænomenet, så mærkeligt var det.

Hvad det nu kunne betyde? Nogle mente, at det igen betød en streng vinter. Også i fjor skulle der have været ualmindelige nordlys før den store isvinter. Men det var vel ikke sandsynligt, at der kunne komme to sådanne vintre i træk. Gamle Emma betragtede himmelsynet og nikkede ildevarslende, noget godt betød det ikke. Hun vidste, at kometer og den slags varslede krig og pest og ulykker, så kunne de lærde sige, hvad de ville. Lærer Agerlund kunne for eksempel fortælle, at nordlys bare var elektricitet på himlen, en naturlig og forklarlig ting. Men Emma regnede ikke videnskaben for noget, hun blæste ad den. Der kommer ikke røde og grønne striber og flammetunger på himlen for ingenting, det har en mening, sagde Emma, og man skal ikke spotte.

Pastor Nørregaard-Olsen iagttog nordlyset fra sin gårdsplads, og han brugte det i sin næste søndagsprædiken. – Oh ja, der skal nedfældes ild fra Himlen står der skrevet. Og der skal ske tegn i Sol og Måne. Det er synernes tid – –

– Det går mod Allehelgen nu. Ja, stærkt går det mod Allehelgen. Høsten er over os. En dejlig sommer fik vi trods blodig krig og tvedragt i verden. Kornet voksede skønt i Danmarks vang, og i vor egen have groede urter og grøntsager så velsignet. Nu er alt høstet ind. Også vi selv skal engang høstes, glem ikke det! Den, der vil være med i Allehelgen, i de frelstes hvide skare, han gør vel i at berede sig nu. Er vi kanske ved indløbet til de sidste tider? Å ja, noget kan vel tyde derpå. Der er ting, der varsler, og tegn, der opfyldes.

Nuvel, lad os da berede os!

er også i vort sogn. i gang igen. Børnegudstjeneste har det været muligt at holde på ny er vækkelsens bavne tændt. Også Frydenholm har fået velsignelse er gået over Finland. Også fra Holland og Belgien meldes der om der i Guds værksted. Gud har ikke betalt de dyre omkostninger og som tiden og forholdene forlanger det. Åh jo, også hos os arbejdes gernes antal er steget i den sidste tid. Og søndagsskolen er komme under Kristi fane også hos os? Å ja, vi mærker det. Også i vort sogn ræn her i vort land? Ja, her i vort sogn? Kalder alvoren ikke folk inc åndeligt nybrud. Men mon dog ikke Gud også er ved at vinde ter englen, der viste sig i vor moderne, tekniske tid! Store vækkelser der knæ for Gud. Himmelsynet ved Ladoga har manet til eftertanke lader nu verden skøtte sig selv. Gud har sine planer. Gudsplanerne Ungdoms-Afdelingen er blevet rekonstrueret under andre former Har menigheden måske ikke modtaget tilvækst? Jovist, altergæn Gud arbejder i denne tid. Se ud over folkene! Trindt omkring bøjes

Det var sandt, at der nu igen var nogen fremgang for det åndelige liv i sognet, og at gudsfrygt og tro tog til under mørklægningen. Gamle Emma satte stål i sin stikkelsbærbusk, en saks stukket med spidserne ned i jorden som et middel mod magter, som generede hende. Det var blevet frækkere i den sidste tid, tøjet, som hun kaldte det, hvad det så var. Hun så det ikke, men det drillede og plagede hende, så hun ikke kunne nære sig. Det gemte hendes briller og lod hendes fingerbøl forsvinde og fremkaldte mange slags uheld i køkkenet.

Som ung pige havde hun tjent på en gård i Fensmark, hvor tøjet huserede noget så forfærdeligt. Det tog mælken af køerne og gjorde hestene kulrede, og der var ulykker og tab hver dag, så gårdmanden var ved at gå til. Men så havde han konsulteret Spå-Karen, som sagde, at der skulle sættes stål, og det skulle være en saks, som blev sat skrævende under en stikkelsbærbusk. Det havde hjulpet. Og nu hjalp det også Emma, så hun kunne have sine briller i fred og finde sine ting. Så kunne videnskaben og lærer Agerlund for øvrigt komme og sige, hvad de ville. Og doktor Damsø kunne spotte. Doktoren var jo så klog på mange ting, man han ville ikke tro på tøjet, selv om Emma forelagde ham de klare kendsgerninger. Klogere er videnskaben ikke.

Det var ikke kun det åndelige liv, som tog til i sognet. Doktor

Damsø konstaterede, at der også var flere fødsler end før. Det var vel mørklægningen, som fik folk til at formere sig. Nu var den ene af Jens Olsens tykke døtre også blevet gravid, den yngste, som hed Elly. Det var en betænkelig ting, for hun var så urimelig tyk i forvejen, og hun mente nu, at hun måtte spise for to og var ikke til at tale til fornuft. Patienters tåbelighed var uden grænse.

Den unge mand, hun kendte, havde taget arbejde i Tyskland. Elly sagde, at han havde lovet at sende penge hjem. Jo tak, det ville nok ske! Doktor Damsø kendte karlen, det var også en af de fattige i ånden. Tåbelighed over det hele. En indavl af idioter på samfundets bekostning. Og pigen var så tyk, at man dårlig kunne finde, hvor hun var gravid.

Der var efterhånden en del af egnens arbejdsløse, som havde fået anvist beskæftigelse i Tyskland. Nu var også lange Anton taget af sted. – Jeg har kone og børn, – sagde han til undskyldning. – Jeg kan ikke risikere, at de tager understøttelsen fra os. Det er ikke for min egen skyld, men når man nu har ansvar for andre. – Og det var rigtigt, at arbejds- og socialminister Dam havde resolveret, at de sociale udvalg var berettigede til at nægte al hjælp til arbejdsløse, som vægrede sig ved at lade sig anvise arbejde i Tyskland på samme måde som deres ligestillede

spist ærtesuppe, der var lige så kraftig og tyk som vor mors gule selv lejlighed til at smage på arbejdspladsernes kødløse middag og til eventyrlig billige priser. Også maden var god. Sekretæren havde danske arbejdere kunne købe ubegrænsede mængder af øl og spiritus steder. Og han skrev i De samvirkende Fagforbunds tidsskrift, at de de danske arbejdere og var på rundrejse til talrige danske arbejdskretæren i De samvirkende Fagforbund tog til Tyskland for at besøge og aviserne skrev, at det gik dem godt, og at stemningen var høj. Seærter derhjemme. Der var nogle steder arrangeret underholdninger hjemme – eller med bløde hatte, ranke og raske i bevægelserne, et over pladsen til indgangen, barhovede – som unge mennesker bruger foran "Haus der Arbeit" søndag eftermiddag i hundredvis komme uforglemmeligt syn at se de danske arbejdere for eksempel i Hamburg for at gøre forholdene så gode som muligt. Det var for sekretæren et for de danske arbejdere, og Arbeitsamt bestræbte sig i det hele taget fandt den upåklagelig. I Buxehude uden for Hamburg havde han I alt arbejdede nu en snes tusind danskere for herrer i Tyskland

lille udsnit af de tusinder, som ikke er bange for at rejse ud i verden og tage fat, når lejlighed bydes.

Rasmus Formand modtog stadig skrivelser fra De samvirkende Fagforbund om ønskeligheden af, at flere danske arbejdere søgte beskæftigelse i Tyskland. Der var ført forhandlinger med den tyske kulkoncern Hugo Stinnes om at forsøge anvendt danske arbejdere i Hugo Stinnes' kulminer i Essen, hvor der i forvejen bl.a. beskæftigedes hollandske arbejdere. For så vidt 1000 danske arbejdere ville melde sig, kunne halvdelen af den kulproduktion, som de frembragte, udføres til Danmark. De samvirkende Fagforbund bad derfor de tilsluttede forbund om omgående at underrette eventuelle interesserede medlemmer. Rasmus Larsen satte meddelelserne op på tavlen, efterhånden som de indløb, og passede på, at vrangvillige personer ikke rev dem ned.

Der kom meddelelse fra statens udvandringskontor om, at Tysklandsarbejdere nu kunne overføre større beløb til Danmark end hidtil, skønt kun en lille del af arbejderne hidtil havde udnyttet adgangen til at overføre opsparet løn. Og der kom besked om, at der under visse betingelser kunne afsendes brugte klæder og fodtøj til danske arbejdere i Tyskland.

glade stunder med kære venner. surt og sødt, ubrændte kaffebønner. Også en lille samling rødvin til smukke skinker og pølser, æg i vandglas, sild i lage, krukker med susede i elmetræerne. Der var gode forråd i kælderen og på loftet steg. I Frydenholms skove blev der fældet træer, så der opstod nye Der var lunt og trygt inden døre i præstegården, når efterårsstormer Og pastoren havde for øvrigt eget bøgebrænde fra Præstevænget regaard-Olsens studeringer og stillesiddende arbejde krævede koks forelå særlige omstændigheder som i præstegården, hvor pastor Nør Udenlandsk brændsel kunne ikke tildeles i landdistrikter, når der ikke hver husstand kun kunne købe tre rummeter brænde til dagens pris lysninger og smukke udsigter, og brændestablerne stod som mure langs skovvejene. Kommunens brændselsudvalg havde forordnet, at terårsregnen, og tørvene lå som våde svampe i græsset, mens prisen ikke begyndt endnu. Tørvearbejdet i mosen var standset under ef-Hjemme var der nu over 100.000 arbejdsløse. Og vinteren var

Man havde denne sommer savnet vennen Harald Horn i præstegården. Den travle kulturens mand havde ikke undt sig nogen som-

merferie i år. Men præstefolkene hørte dog nu og da hans stemme i radioen og læste hans tankevækkende kronikker i Danmarkstidende. Og til næste sommer kom han vel. Her må bies, det har den art!

På Frydenholm skiftede gæsterne. For tiden var det en tysk adelsmand, en af de store, som sov i den historiske himmelseng, Freiherr Eberhard Loew von und zu Steinfurth. Adelsmanden var virksom i Gestapos hovedkvarter i Berlin og havde det lille Danmark som en slags speciale. Han holdt sin personlige agent i Danmark, som hed Mortensen og var fra Randers og kaldte sig ingeniør. På grundlag af Mortensens indberetninger havde friherren dannet sig den mening, at Danmark snarest måtte have en regering blandet af D.N.S.A.P. og L.S. Der var lagt mange planer for at nå målet, men de havde mødt modstand fra militæret.

Nu var Freiherr Eberhard Loew von und zu Steinfurth i egen person kommet til Frydenholm for at mødes med ligemænd og rådslå om magtovertagelse. Hans landsmand, SS-Hauptsturmführer Hans Pahl var kommet fra Dagmarhus, og fra danske herregårde var adelsmænd atter stævnet sammen til det historiske Frydenholm, hvor herrefolk siden Karl den Tiende Gustavs dage havde handlet om Danmark.